

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Victorii Explicationes suarum in Catonem, Varronem, Columellam Castigationum

Vettori, Pietro

Lvgdvni, 1542

Vorwort

urn:nbn:de:hbz:466:1-12981

3

PETRI VI-

CTORII EXPLI-

CATIONES SVARVM

in Catonem, Varronem, Co-

lumellam castiga-

tionum.

*

V I A hunc laborem non ingenij, aut doctrinae ostentandae causa, sed optimum auctorem, eiusque studiosos adiuuandi suscepi: cupio in primis fidem meam probari. Nam si mediocris diligentiae laudem assequi potuero, non frustra mihi in tam molesto negotio uersatus uidebor. Quibus igitur auxilijs usus sim, et quomodo me in hac re gesserim, explanabo. Auxilia autem Vetusti libri fuerunt, sine quibus ne dum hoc opus aggressurus fuerim, uix hos rerum rusticarum scriptores, ut accuratius legerem, in manus unquam cepissem: omne enim omnium conatus sine illorum ope aut irritos esse, aut parum progredi posse puto. Vetustissimum uolumen est in diui Marci bibliotheca, in quo M. Catonis unus liber est, quem de Re rustica scripsit: ac tres M. Terentij Varronis, Rerum item rusticarum. Is unus liber, ut uerum fatear, et ut ueris laudibus ipsum ornem, maiores mihi utilitates praebuit, quam uniuersi alij: superat enim reliquos, quos habui, longo interuallo, et uetustate, et fidelitate. Nec tamen cuncti, qui in eo continebantur auctores, ad nos peruenerunt: nam duo toti uetu-

4 2 state

state collapsi sunt, & M. Varronis extrema etiam pars defecit. Quemadmodum autem ex uetere inscriptione, quae in fronte libri est, cognoscimus, Iuni Moderati Columellae XII. libri illic etiam erant, & unus ante illos Claudii Martialis; literae tamen & antiquitate, & frequenti attritu in prima parte libri ita deletae sunt, ut rubricam superinducere opus fuerit (rubrica enim notata huiuscemodi inscriptiones in eo sunt) quare macula aliqua in his nominibus esse potest. Martialis tamen aperte legitur. Martialem autem ueterem fuisse rei rusticae scriptorem, testimonio etiam Palladij didicimus. Seruius quoque Vergilij interpretes cum locum illum è IIII. Georgicorum declararet, atque alij post commemoranda relinquo.

inquit: Gargilium Martialem significat. Sit ne idem Palladij, & Seruij, Martialis, studiosè quaerere nunc minime oportet. Hoc autem relinquere nolui, quin notum facerem, ut uetustas huius libri intelligeretur, qui illis temporibus scriptus fuit, quibus alij adhuc scriptores reperiuntur, qui postea negligentia hominum, aut seculorum iniquitate perierunt. Ille autem si totus, integerque conseruatus esset, & Iunium Columellam fortasse emendatiorem, & alium, quo caremus, non negligendum scriptorem haberemus. Habui etiam eosdem autores in alio uolumine, non adeo uetusto, neque adeo fideli, quod literis Gallicis scriptum uidebatur. Id autem è Medicae bibliotheca prompsi, & non paucos item alios, qui illic custodiuntur, quos nunc necesse non est omnes nominare. De uno tantum, qui diligenter exaratus fuit, & è bono exemplari exscriptus Patauij, non tacebo. Francisci autem Barbari, patricij Veneti, quondam fuit: & eius studio in ea urbe, in qua doctrinarum domicilium est, diligenter descriptus fuisse illic traditur. Hi sunt praecipue

cipuè codices, quorum auctoritate usus sum: nam alij, aut de optimo illo descripti, aut ita mendosè, & negligenter scripti sunt, ut eorum testimoniū paruum pondus merito habiturum fuerit. Quomodo susceptū negotium administrarim, ex singulis nunc explicationibus meis apparebit.

IN M. CATO,
N E M.

N legibus posuerunt. Testimonio Grammaticorum cognouimus, uetustissimos autores Posui, saepe protulisse: quare cum hic, & non multo post iterum sic in manu scriptis codicibus scriptum inuenerim, Catoni suum sermonem reddendum censeui: nam sic etiā locutum fuisse Catullum in hymno Dianae manifestum est, fortasse etiam eiusdem aetatis Poëta in Iambo, quo Catulli Phaselum imitatus est, idem tēpus eadem ratione protulit: ita enim arbitror uersiculum illum legi oportere,

Tua in palude deposisse sarcinas.
ut Deposisse, pro Deposuisse, imminuto uerbo dixerit. Quanquam alia ratione Deposuisse illic sine uitio dictum esse, defendi potest, ut σωμίστος in media uoce fiat.

Bonumq; aquarium. Hic ueterē scripturam restituumus, quam nonnullae etiā coniecturae adiuuant. Ne autem cuncta quae uariauimus, quamuis minuta, aut aperta explicare cogamur, semel quam rationem in hoc negotio secuti simus, exponere placuit. Sciant igitur omnes, quaecunq; immutata inuenerint, ad fidem priscorum codicum reducta esse, nec temerè nos ab ipsis discessisse: quòd

4 3 si unq